

FAKULTNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUČ,
HÁLKOVA 4

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Současná populární hudba v Německu

Olomouc, červen 2010

Adéla VÁLKOVÁ

Obsah

1	Úvod.....	4
2	90. LÉTA	5
2.1	Berlínské techno	5
2.1.1	Love Parade	5
2.2	Popmusic.....	6
2.2.1	Matthias Reim	6
2.2.2	Nena	7
2.3	Mladí interpreti	8
3	POPULÁRNÍ HUDBA DNES.....	8
3.1	Pop	8
3.1.1	Peter Fox	9
3.1.2	MIA.	9
3.2	Rock	10
3.2.1	Silbermond.....	10
3.2.2	Rammstein.....	11
3.3	Hip hop	12
3.3.1	Bushido.....	12
3.3.2	Die fantastischen Vier (Fanta 4).....	13
3.4	Techno.....	14
3.4.1	Scooter	14
3.5	Indie.....	15
3.5.1	Blumfeld.....	15
4	TOKIO HOTEL	16
4.1	Jak to všechno začalo?.....	16
4.2	Devilish	16
4.3	Křič, jak jen dokážeš.....	19
4.4	Vítejte v hotelu Tokio, pokoj 483.....	20
4.5	Image	21
4.6	Hudební ocenění.....	22
4.7	Přichází Humanoid.....	23
4.8	Budoucnost.....	25
5	Závěr.....	27

Abstrakt

Tato závěrečná práce pojednává o německé hudbě ve třech dílech; první část mapuje hudební dění v 90. letech, ve druhé jsou charakterizovány hlavní hudební žánry současnosti a jejich nejvýznamnější představitelé a třetí část je věnována největší německé kapele posledních let, kapele Tokio Hotel.

Abstract

In dieser dreiteiligen Abschlussarbeit wird von deutscher Musik gesprochen. Der erste Teil erforscht das Musikgeschehen in 90er, in dem zweiten Teil sind die gegenwärtige Hauptmusikstile und ihre bedeutende Darsteller charakterisiert und der dritte Teil gehört der größten Deutschgruppe Tokio Hotel.

1 Úvod

Populární hudba v Německu – toto téma závěrečné práce jsem si vybrala proto, že obě jeho části (jak populární hudba, tak Německo) jsou mi blízké a bude velmi zajímavé spojit je dohromady. Zároveň bude i pro mě tato práce přínosná. O současné scéně populární hudby v Německu vím hlavně z pohledu mé oblíbené skupiny, a tak bych se ráda dozvěděla něco nového i z jiných žánrů a získala informace o hudebním vývoji od revolučního roku 1989 až dodnes.

Proč zrovna od roku 1989? Je pravda, že populární hudba má kořeny mnohem hlouběji, její prvopočátky můžeme najít už na konci 19. století, aby se potom vyvíjela dál přes blues a jazz. S touto dobou je spojena třeba zpěvačka Lale Andersen se známou vojenskou písní *Lilli Marleen*.

Proto je v názvu práce uvedené slovo „současná“. I když je historie německé populární hudby jistě zajímavá, mně je bližší ta aktuální. Rok 1989 se mi zdál ideální jako začáteční bod, protože ruku v ruce s politickými změnami kráčí i změny hudební.

V této práci bych tedy chtěla ze začátku zmapovat hudební dění po pádu Berlínské zdi, který dal vzniknout mimo jiné berlínskému technu, které přerostlo až v největší technoparty na světě. Uvolnění poměrů dalo možnost vyniknout i například zpěvákovi Matthiasovi Reimovi a zpěvačce Gabriele S. Kerner.

V dalších částech práce jsem se snažila stručně, ale přesto výstižně obsáhnout jednotlivé hudební žánry, které v Německu panují v současnosti. Samozřejmě můžeme najít i jiné hudební styly, než o kterých píšu, ale hlavní kostru podle mě tvoří tyto: pop, rock, hip hop, techno a indie. Při dělení těchto žánrů jsem se inspirovala výstavou music + X pod záštitou Goethe Institutu, která se konala ve dnech 19.3.-19.4.2010 v Českém muzeu hudby v Praze. Byla pro mě přínosem i co se týče mnohých interpretů, které jsem do návštěvy této výstavy neznala.

Poslední část mé práce jsem se rozhodla věnovat skupině Tokio Hotel, a to z mnoha důvodů; dle mnoha odhadů je to nejznámější německá kapela vůbec, významně ovlivnila hudební průmysl nejen v Evropě, ale z velké míry i v USA nebo třeba Japonsku, a v neposlední řadě je to má oblíbená skupina, bez které by můj zájem o hudbu ani Německo nebyl zdaleka takový, a tak by ani tato práce nevznikla.

Pevně doufám, že má závěrečná práce neskončí zamčená ve skříni, může totiž posloužit i jiným žákům, ať už hudebním nadšencům, milovníkům Německa (snad se najde i někdo jiný než já), nebo komukoli jinému jako inspirace při tvorbě jeho díla.

2 90. LÉTA

2.1 Berlínské techno

„Techno lze považovat za soundtrack k pádu berlínské sněmovny,“ píší na své internetové stránce tvůrci výstavy music + X, a nelze než souhlasit. Po téměř čtyřiceti pěti letech se spolu mohli občané západního i východního Německa volně setkávat a mladí lidé toho využili mimo jiné i na svých oblíbených tanečních parketech, kde není důležitý původ ani vzhled, ale společná záliba v tanci a hlavně hlasité hudbě.

2.1.1 Love Parade

Love Parade je největší technoparty na světě. V několika faktech tento pochod znamená přes milion návštěvníků (v roce 2008 rekordních 1,6 milionu lidí), desítky pojízdných diskotékových vozů, zemi chvějící se pod celkovou silou hudby přes 1 000 000 wattů, kuriózní, nejčastěji plyšové oblečky účastníků, ale také celých 100 tun odpadků a zničené okolí místa konání.

Poprvé se Love Parade uskutečnila v roce 1989 v Berlíně jako spontánní akce s asi 150 účastníky. Sláva této akce ale vzrůstala, každoročně se opakovala a po deseti letech od prvního konání už měla 1,5 milionu návštěvníků. Mezi hesly tohoto pochodu se kromě lásky objevovala i politická vyjádření, často kritizující útlak ze strany úřadů, ale také propagující mír, porozumění a sblížení, a tak brzy dostal statut politické demonstrace, což také znamenalo, že stát přebíral veškeré výdaje za úklid, čištění, bezpečnost a veřejný pořádek. Stále silněji se ale ozývaly hlasy kritizující devastaci centra a berlínské městské části Tiergarten, kde se pochod konal, stejně jako vysokou spotřebu alkoholu a drog vedoucí k výtržnictví. V roce 2001 tak Love Parade o tento statut přišla. Vysoké výdaje spolu s klesající účastí vedly ke zrušení akce v letech 2004 a 2005.

O rok později se podařilo 1,2 milionu návštěvníků tuto technoparty znovu vzkřísit, následující rok se potom konala v německém Essenu a v roce 2008 s rekordní účastí v Dortmundu. V roce 2009 se akce kvůli provozním podmínkám nekonala, letos ale můžeme zavítat do Duisburgu. Jména DJů nás pořadatelé chtějí překvapit, a tak je zatím tají. Ať tam ale vystupuje ten či onen, jedno je jisté- návštěvníci se rozhodně mají na co těšit.

Obr. 1 Love Parade

2.2 Popmusic

Tento styl v překladu do češtiny znamená oblíbená hudba, a také jí je. Techno sice spojovalo a spojuje jeho mladé příznivce, písně popmusic jsou ale určené pro masy. Jsou to ty písně, které slýcháme dennodenně v rádiích, dokud se nám zcela nezprotiví a rádio nevypneme. Přesto nám potom ještě dlouho zní v hlavě. Jejich melodie je totiž plánovaně jednoduchá a chytlavá, tak, aby se zalíbila co největšímu okruhu posluchačů. Jak se to odrazí na jejich kvalitě musí posoudit každý sám, pravdou ale je, že tento žánr je důležitá složka hudebního průmyslu a ani v Německu v 90. letech nemohl chybět.

Zrod německé popmusic má kořeny dříve. Už koncem 80. let se skupiny jako Schweizer (13 Tage, 1987) nebo Merlin (*Alles nur geträumt*, 1989) s odlišnými tóny, než bylo doposud běžné, proboujaly na první příčky hitparád. V roce 1989 se s písněmi *Ich denk' an dich* a *Geh' vorbei* vrátila německá královna Philly-Soundu 70. let Marianne Rosenberg (Philly-Sound je odvětví rock'n'rollu z Philadelphie, města v americké Pensylvánii).

Na výsluní se v 90. letech ocitli už v úvodu zmíněný Matthias Reim a zpěvačka Nena.

2.2.1 Matthias Reim

Matthias Reim se narodil 21. listopadu 1957. Po maturitě a studiu anglistiky a germanistiky začal psát texty jiným zpěvákům, sám zpíval v kapele Fallen Dice, která ale nebyla nijak zvlášť známá. Zlomovým byl pro něj rok 1990, ve kterém vyšel jeho hit *Verdammt, ich lieb' dich*. Po celém světě se prodalo přes 2,5 milionu singlů a píseň se držela 16 týdnů na první příčce

v německých hitparádách. Jeho koncerty jsou v Německu stále oblíbené. Aktuální je jeho album z roku 2007 *Männer sind Krieger*.

Obr. 2 Matthias Reim

2.2.2 Nena

Nena, vlastním jménem Gabriele Sussane Kerner, se narodila 24. března 1960. Po vyškolení zlatníkem vstoupila do kapely The Stripes, která ji přivedla do Západního Berlína, kde založila vlastní skupinu NENA. Ta se často objevovala v televizi a první úspěšná píseň na sebe nenechala dlouho čekat. Byla jí *Nur geträumt* z roku 1982. Dalšími známými skladbami této skupiny jsou *99 Luftballons*, *Leuchtturm* a *Vollmond*. Ačkoliv byla kapela úspěšná, v roce 1987 se rozpadla, a tak Nena působí jako sólová zpěvačka. Vydala několik studiových, živě nahraných alb i dětských alb. Zahrála si také ve filmech, nadabovala hlavní postavu animovaného dvojdílného filmu *Artur und die Minimoys* a vydala autobiografii *Willst du mit mir gehn?*.

Obr. 3 Nena

2.3 Mladí interpreti

Mladí interpreti vždy tvořili důležitou skupinu. Jsou to ti, kteří mění hudbu, vytváří trendy a vždy se ochotně zapojí do jakékoli revoluce. V 90. letech už sice bylo po revoluci, mladí zpěváci, zpěvačky a kapely se ale vždy chtějí nějak lišit, a tak je hudba v jejich podání pokaždé trochu jiná; tu tvrdší, tu jemnější, ale vždy odlišná. Do této skupiny se řadí kapely Valerie's Garten (*Wenn du willst*, 1992) a Die Prinzen (*Das Leben ist grausam*, 1991) nebo zpěvačka Inka Bause (*Tränen siehst du nicht*, 1992).

3 POPULÁRNÍ HUDBA DNES

Mládež nejen v Německu, ale po celém světě má potřebu se vyhraňovat vůči okolí, poslouchat specifický druh hudby. Podle toho se také obléká, češe, líčí, mluví a celkově vystupuje, schází se s přívrženci stejného stylu. Hudba je rozhodně nezanedbatelná součást života dnešních lidí. V průzkumu, co dělá německá mládež ve svém volném čase, skončil poslech hudby na prvním místě s 93%. V jednotlivých kapitolách jsou stručně charakterizovány jednotlivé žánry a jejich nejvýznamnější představitelé v současnosti.

3.1 Pop

Cíl popmusic jsem popsala už v kapitole 2.2. Je však důležité dodat, že i přes jednoduchou melodii tato hudba často hýbe emocemi dospívajících víc, než by se dalo očekávat. Zvláště u dívek můžeme pozorovat, jak obdivují popové zpěvačky, ztotožňují se s nimi a snaží se je napodobovat, zatímco zpěváci se často stávají jejich prvními platonickými láskami, nad jejichž plakáty uroní nejednu slzu. Popové písně nejčastěji vyjadřují pocity mladých, jejich starosti a trápení, a tím více jsou oblíbené.

3.1.1 Peter Fox

Peter Fox patří (s nadsázkou) ke starším představitelům. Narodil se 3. září 1971. Od roku 1998 je zpěvákem skupiny Seed, v posledních letech vydal i dvě sólová alba. Jeho typickým znamením je maska opice, ve které se nechal vyfotit na obaly svých alb a také v ní on nebo členové jeho kapely často vystupují ve videoklipech. Jeho hudba je rytmická, nedá se označit jako klasický pop, občas se prolíná s hip hopem. Zvláště videoklipy k jeho písním jsou skutečně nápadité. Za poslech stojí skladby *Haus am See* a *Alles neu*, obě z alba *Stadtaffe* z roku 2008.

Obr. 4 Peter Fox

3.1.2 MIA.

Skupina MIA. vznikla v roce 1997 jako školní kapela, její členové totiž studovali na stejném gymnáziu v Berlíně. Časem se její složení trochu změnilo, zpěvačkou je však stále charismatická Mieke Katz. Na kytaru hraje Andy Penn, na druhou kytaru, občas na klávesy a v jedné písni dokonce na lesní roh Ingo Puls, na baskytaru Robert Schütze a za bicími sedí Gunnar Spies.

Na začátku hrála MIA. elektropunk, tedy punk s prvky elektrické hudby. To znamená, že konečnou podobu písni dotváří počítače a syntetizéry. Postupem času jejich hudbě ubylo na tvrdosti, dnes kapelu můžeme zařadit do žánru elektropop- elektrický zvuk tedy zůstal. Zároveň se změnil také jazyk; zatímco dříve byly písničky spíše v angličtině, dnes hraje skupina téměř výhradně německy.

MIA. vydala celkově čtyři alba, nejnovější *Willkommen im Club* je z roku 2008.

Obr. 5 MIA.

3.2 Rock

Rock můžeme rozdělit na mnoho podskupin, pokud ale nejde o heavy metal nebo jiné tvrdé a ne pro každého příjemné odvětví, je i tento žánr stejně jako popmusic často hraný v rádiích a celkově oblíbený. Rozdíl najdeme, když navštívíme nějaký rockový koncert. Atmosféra je uvolněná, nálada výborná a ač jsou posluchači různí, jde cítit něco jako pospolitost. Jedno totiž platí pro každého z nich- pro fanoušky je rock svatý.

3.2.1 Silbermond

Kapela Silbermond má čtyři členy; v popředí stojí zpěvačka Stefanie Klopp, na kytaru a klavír ji doprovází Thomas Stolle, Johannes Stolle hraje na baskytaru a o rytmus se za bicími stará Andreas Nowak.

Začali spolupracovat už v roce 1998, kdy založili skupinu J.A.S.T. (podle začátečních písmen jejich jmen.) O čtyři roky později se přejmenovali na Silbermond a zanedlouho bylo na světě jejich debutové album *Verschwende deine Zeit*.

Silbermond nemá vyhraněný styl. Složením a nástroji se jeví jako typická rocková kapela, ale v repertoáru se objevují spíše balady (*Durch die Nacht*, 2004, *Das Beste*, 2006 nebo *Krieger des Lichts*, 2009). Písně jako *Nicht mein Problem* nebo *Nichts passiert* z aktuálního alba *Nichts passiert* z roku 2009 jsou však pravým opakem. Na živo nijak zvlášť neexperimentují se světelnými nebo jinými efekty, jde vždy spíše o hudbu. V Německu je Silbermond přesto velmi oblíbená skupina.

Obr. 6 Silbermond

3.2.2 Rammstein

O skupině Rammstein už jistě každý slyšel. Je to jedna ze tří současných kapel, které se dostaly daleko za hranice své země (spolu se skupinami Scooter a Tokio Hotel). Vznikala postupně během roku 1994. Založit vlastní kapelu napadlo kytaristu Richarda Kruspeho, baskytaristu Olivera Riedela a bubeníka Christopa Schneidera. Poté se k nim přidal zpěvák s nezaměnitelným hlasem Till Lindemann, klávesista Christian Lorenz a nakonec druhý kytarista Paul Landers. Dodnes hraje skupina ve stejném složení.

Rok po založení vydala skupina první singl *Du riechst so gut* a zanedlouho bylo na trhu první album, *Herzeleid*. Důležitým bodem v kariéře bylo nazpívání soundtracku k americkému filmu *Lost Highway* v roce 1997. O pár měsíců později vyšlo druhé album s názvem *Sehnsucht*. To je definitivně zarylo do paměti lidí po celé Evropě. Třetí, o něco více komerční album *Mutter* z roku 2001, slavilo celosvětový úspěch.

Rammstein nahrávají své desky a singly v němčině, jen občas se objeví angličtina nebo francouzština. Jejich hudba nemusí být pro každého posluchače příjemná. Kapela se žánrově zařazuje do heavy metalu, což je druh velmi tvrdého rocku, a tak se rozhodně nedá říct, že je všemi oblíbená. Přesto píseň *Amerika* ze čtvrtého alba *Reise, Reise* znají snad všichni na světě a singl *Ich tu dir weh* z nejnovější desky můžeme často zaslechnout v rádiích. Také celosvětové turné, na kterém bude skupina až do konce července, je poměrně úspěšné.

Obr. 7 Rammstein

3.3 Hip hop

Hip hop je více než ostatní žánry spíše životním stylem než jen hudbou. Poslouchají jej převážně mladí, častěji kluci než holky. Hip hop ovlivňuje jejich oblékání i mluvení. Hip-hopová uniforma není složitá- kalhoty s rozkrokem u kolen, triko o tři čísla větší než je potřeba a hlavně hodně řetězů kolem krku. Zato mluvení už je složitější. Není výjimkou, že dvěma hovořícím příznivcům tohoto žánru vůbec nerozumíme. Hodně výrazů do jejich mluvy přišlo z angličtiny.

Hip hop rozhodně nemůžeme nazvat zpěvem, je to spíše mluvené slovo přednášené do rytmu. Nedostatek melodie však nahrazuje text, který většinou vychází z osobní zkušenosti, často něco kritizuje. Proto můžeme pozorovat, že zatímco němečtí popoví a rockoví interpreti zpívají v angličtině běžně, na anglicky rapujícího Němce narazíme zřídka. Rozumět textu je totiž to hlavní.

3.3.1 Bushido

Bushido je jeden z hlavních představitelů hip hopu v Německu. Narodil se 28. září 1978. Neměl lehké dětství, vychovávala ho pouze matka. S vandalismem a experimenty s drogami přestal, až když mu hrozil soud pro mladistvé. Z těchto zážitků vychází hodně jeho textů, které si píše sám.

Za sebou má už sedm studiových a tři živá alba. Mezi úspěšnější písně patří *Alles verloren* z roku 2007 a letos vydaný singl *Alles wird gut*. Čeští posluchači mohou znát duet *Für immer jung* na motiv písně *Forever young* skupiny Alphaville, který si zazpíval s Karlem Gottem.

Obr. 8 Bushido

3.3.2 Die fantastischen Vier (Fanta 4)

Fanta 4 je stálíci na německém hudebním trhu. Skupina vznikla už roku 1986 a stejní členové (Michael B. Schmidt, Michael Beck, Thomas Dürr a Andreas Rieke) v ní působí dodnes. Je průkopníkem německého hip hopu. Singl *Die da* z roku 1992 je prvním německy zpívaným hip hopovým hitem a značně se zasloužil o popularitu této skupiny, která dodnes získává nejrůznější ocenění.

Diskografie Fanta 4 čítá rekordních 17 alb, největší úspěch mělo v roce 2001 vydané *Unplugged*, což je záznam z koncertu hudební televize MTV.

Obr. 9 Die fantastischen Vier

3.4 Techno

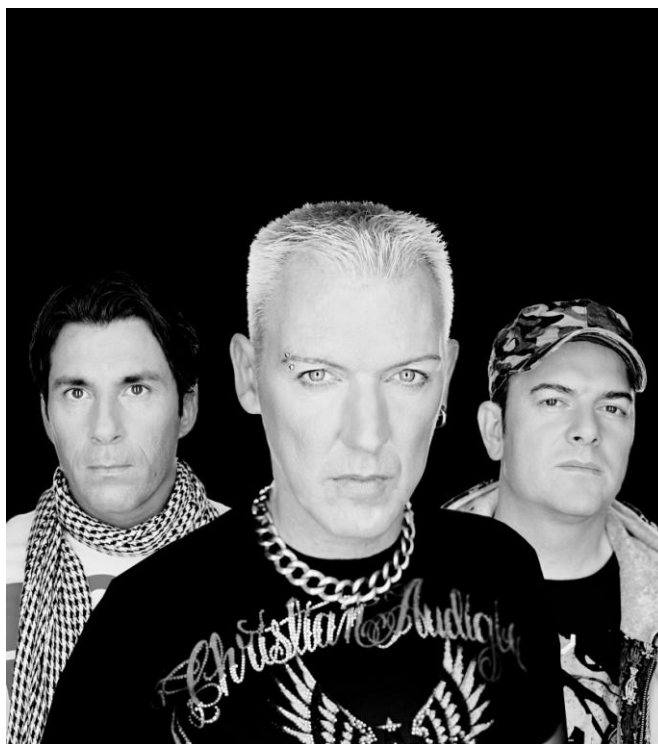
V kapitole 2.1 jsem popsala berlínské techno i festival Love Parade. I po dvaceti letech platí, že je Berlín hlavním centrem této masové kultury v Německu, ne-li ve světě. Týdně toto velkoměsto navštíví tisíce „pártyturistů“, nejčastěji studentů. Ze stovek berlínských klubů se dokonce 26 specializuje pouze na techno.

3.4.1 Scooter

Členové skupiny se znali už dlouho před jejím založením. Spolupracovat začali v roce 1993. O rok později vyšel první singl *Vallée de larmes* a po vyprodaném koncertu v Hamburku už vznikla plnohodnotná kapela. Druhý singl *Hyper Hyper* byl v Německu prodán v počtu přes 700 000 kopií a Scooter se definitivně vryl lidem do paměti.

Frontmanem kapely je už od vzniku nezapomenutelný H. P. Baxxter. Další pozice se několikrát vyměnily, v současném složení působí v kapele ještě klávesista Rick J. Jordan a DJ Michael Simon.

Hudba Scooter je typicky taneční, takže kdo si rád zazpívá s písní do rytmu, nebude spokojen. Zato pro fanoušky techna je Scooter velký pojem, a to zdaleka ne jen v Německu. Je to tedy druhá německá formace, které se daří na hudebním trhu po celém světě. Text je až na výjimky výhradně anglický. Jejich diskografie se zdá až neuvěřitelná- 14 studiových alb (*Jumpin' All Over The World* z roku 2007 se umístilo na první příčce v britské hiparádě), 7 výběrových kompilací, 3 živě nahraná alba, 43 singlů, 2 videokazety a 2 DVD.

Obr. 10 Scooter

3.5 Indie

Indie je zkratka anglického slova independent, které v českém překladu znamená nezávislý. Nezávislost se původně projevovala odporem k velkým nakladatelstvím. Mladí interpreti chtěli vydávat svou vlastní hudbu bez zásahu někoho dalšího, kdo by jim do toho mluvil.

Dnes už je indie samostatný žánr. Hudebně se podobá punku, na který navazuje. Texty písní jsou často kritické, zvláště k politice, a skeptické. Autoři dávají najevo svou nepřizpůsobivost. Zatímco za technem vyrazíme do Berlína, centrem indie je přístavní Hamburk.

3.5.1 Blumfeld

Indie kapely zdaleka nehrají pro takové masy lidí jako ty popové nebo rockové, a tak nejsou ani ve své zemi moc známé, natožpak za hranicemi. Výhodou je lidštější atmosféra a přímý kontakt s publikem. Blumfeld v podvědomí Němců, kteří se o hudbu alespoň trochu zajímají, rozhodně najdeme. My už si tuto kapelu bohužel na živo pravděpodobně neposlechneme, protože po sedmnácti letech působení v roce 2007 ukončila svou činnost.

Skupina končila ve složení Jochen Distelmeyer- zpěv a kytara, André Rattay- bicí a vibrafon (samozvučný bicí nástroj), Lars Precht- basová kytara a Vredeber Albrecht- klávesy.

Hudba je rozhodně příjemná k poslechu. Na výběr máme z osmi alb, třinácti singlů a podívat se můžeme i na DVD- záznam z rozlučkového koncertu v Berlíně. Špatná není píseň *Tausend Tränen tief* z roku 1999.

Obr. 11 Blumfeld

4 TOKIO HOTEL

Nápaditá nebo fádni? Originální nebo směšná? Dobrá nebo špatná? Žádná skupina dlouho už nevzbuzovala tolik emocí. Jedni ji milují, druzí nenávidí. Jedno je jisté- hurikán zvaný Tokio Hotel řadí po celém světě a ostatní chlapecké kapely za sebou nechává ležet v troskách.

4.1 Jak to všechno začalo?

Přestože všichni čtyři členové mají rovnocenné pozice, první housle vždy hráli dva nejmladší; dvojčata Bill a Tom Kaulitzovi. Narodili se 1. září 1989 v Magdeburgu. Tam se podle jejich slov, i když je to hlavní město spolkové země Sasko-Anhaltsko, nikdy moc nedělo. Vždy je víc přitahoval rušný život velkoměsta, 150 kilometrů vzdáleného Berlína. O to větší šok byl, když se po rozvodu rodičů museli s mámou a jejím novým přítelem odstěhovat do malé, zapadlé vesničky Loitsche.

Jejich nevlastní táta se s nimi chtěl co nejvíc sblížit, a tak je brával do hudební školy, kterou provozoval. Sám hrál v rockové kapele. Netrvalo dlouho a tehdy devítiletí kluci si hudbu zamilovali. Tom hrál na kytaru, Bill se soustředil na zpěv. Bylo jim jasné, že tohle je to, čemu by se jednou chtěli věnovat. Skládali první písničky a vystupovali na vesnických slavnostech, školních besídkách, v malých klubech, zkrátka všude, kde dostali příležitost. Vystupovali jen oni dva, s bicími puštěnými na elektronických klávesách. Na jeden takový koncert se zašli podívat dva kamarádi.

4.2 Devilish

Georg Listing a Gustav Schäfer se znali z hudební školy. Gustav na ono vystoupení vzpomínal v rozhovoru pro knihu Tokio Hotel- Křič, jak jen dokážeš: „Tom a Bill tam stáli s kytarou a mikrofonem a o zbytek soundu se staral keyboard. A v tom momentě jsme si pomysleli, že musíme něco udělat, abychom těm dvěma pomohli.“ Georg dodal: „Bicí z počítače- to přece nemysleli vážně.“

Dvojčata po koncertě oslovili a domluvili se, že budou hrát společně. Georg slušně ovládal basovou kytaru a Gustav, také výborný klavírista, se ujal bicích. Vznikla tak klasická rocková formace. Jméno Devilish, které si vybrali, znamená ďábelský, a přesně odpovídalo tomu, jací byli: jiní než ostatní, rebelové a ďábelsky dobří.

Obr. 12 Devilish

Po dvou letech spolupráce bylo na světě sedm písniček, které si žádaly být vydány na albu. CD jednoduše nazvané Devilish bylo nazpíváno zčásti anglicky, zčásti německy. Toto album se ale nepovažuje za debutové, protože nebylo nikým oficiálně vydáno ani produkováno. Kluci z Tokio Hotel písně nahrané ve studiu nevlastního táty sami vypálili v počtu 300 kusů a sami na ně vyrobili obaly.

Ve stejném roce (2003) se na jeden z koncertů přišel podívat producent Peter Hoffman. Nebyla to náhoda- Billa znal už z televizní show talentů Star Search Kid. Ve vydání časopisu Der Spiegel ze srpna 2006 vzpomínal: „Když jsem ty kluky viděl poprvé, hned mě napadlo: štípněte mě někdo, to bude neuvěřitelná bomba.“

Zanedlouho se domluvil s chlapci a uzavřeli smlouvu na natočení desky. Rodiče nebyli proti, a tak byl sen čtyř obyčejných chlapců nadosah.

Následovalo perné období. Kluci museli skloubit pobyt ve studiu a školu. Georg s Gustavem už měli konec studia za dveřmi, a tak školu dokončili. Bill s Tomem ji ale museli přerušit. Po pár letech dálkového studia i oni maturitu získali.

Nová etapa si žádala nové jméno. Tokio Hotel- Tokio podle města, které nikdy nespí a kam se kluci chtěli vždycky podívat, a Hotel, jako jejich domov- jsou totiž neustále na cestách.

Obr. 13 Znak skupiny Tokio Hotel

Po necelých dvou letech byla deska připravena k vydání. Za velkou prodejnost vděčí kapela i teenagerskému časopisu Bravo, který z ní udělal fenomén ještě před vydáním debutového alba. Jako ochutnávka vyšel napřed singl *Durch den Monsun* (ve východní Asii byla vydána jeho japonská modifikace). Bylo to 15. srpna 2005 a od tohoto data se počítá celá tokiománie. Obchody se singly byly doslova v obležení fanynek. Úspěchy se valily jako lavina. *Durch den Monsun* se po jedenácti dnech katapultoval z nuly na první příčky hitparád v Německu i Rakousku. Postavy mladých muzikantů byly na titulních stranách spousty časopisů. Tisíce ječících fanynek doprovázely kluky na každém kroku.

Obr. 14 Tokio Hotel (2005)

„Takové bouře nadšení vyvolávali už Beatles v 60. letech a za sto let to bude stejné,“ vysvětluje hysterii profesor psychologie Rainer Dollase z Bielefeldu. „U mladých lidí se jedná o naprosto normální fenomén, privilegium extáze neplnoletých,“ uvádí, přičemž obdivně konstatuje: „Nadšení pro skupinu Tokio Hotel je opravdu extrémní, něco takového se stává málokdy.“

A to ještě nepřišlo to hlavní.

4.3 Křič, jak jen dokážeš

Obr. 15 Obal alba Schrei

Debutové album *Schrei* vyšlo 19. září 2005. Pokud si ještě někdo nebyl jistý velikostí tohoto šílenství, tato deska smetla všechny pochybnosti. Je třeba říct, že tato mánie nebyla zdaleka způsobena pouze vzhledem a charismatem členů kapely. Připomenuli-li, že v době, kdy se deska nahrávala, bylo nejmladšímu členovi 14 a nejstaršímu 16 let, tak si zaslouží minimálně uznání. Autentický zvuk prochází celým albem, písně jsou rebelské, vychází z nich syrové mládí, jsou rytmické. Některé, jako pilotní píseň *Schrei* nebo *Gegen meinen Willen* jsou tvrdší, jiné (*Rette mich*, *Unendlichkeit*) jsou pomalé a tajemné. Mně osobně se nejvíc líbí písně *Freunde bleiben* a *Jung und nicht mehr jugendfrei*, ze kterých přímo srší energie.

Fanoušci se přáli vidět své idoly živě, a tak Tokio Hotel ještě toho roku vyrazili na turné po Německu. Protože ale tokiománie dorazila do okolních zemí s asi půlročním zpožděním, opakovalo se turné ještě v roce 2006, kdy se uskutečnil i jejich první koncert v Česku.

V době internetu se těžko něco nerozšíří dál. Nového fenoménu si brzy všimla média po celé Evropě a bylo jasné, že čím vyjde nové album dříve, tím lépe.

4.4 Vítejte v hotelu Tokio, pokoj 483

Zimmer 483- tak zní název v pořadí druhého CD. Svůj osobitý styl na něm skupina dotáhla téměř k dokonalosti. Nejlepší písně? Subjektivně *Wir sterben niemals aus* se zajímavým obsahem a emotivní *An deiner Seite (Ich bin da)* s krásnými verši a videoklipem mapujícím celé turné (viz. další odstavec), objektivně se většinou nejvíc mluvilo o *Übers Ende der Welt* jako o hlavní písni. Občas je znát, že je deska trochu uspěchaná, a mít na ni víc času, zní některé písně ještě lépe. Na úspěchu to však nic nemění. Počet prodaných kusů je několikanásobně vyšší než předchozí album i proto, že bylo CD vydáno po celé Evropě. Spolu s ním také vyšla alba *Scream* a v *America Room 483*. Písně na nich jsou nazpívány anglicky. Georg to vysvětluje v rozhovoru na DVD *Zimmer 483: Live in Europe- The Documentary*: „Dostáváme našťvané dopisy od rodičů, že se jejich děti učí němčinu místo angličtiny. To je ale dobře. Je extrémně důležité našim textům rozumět.“ Angličtina však přesto zůstává v Evropě jazykem číslo 1, proto tato anglická alba.

Nová deska samozřejmě znamená také nové turné. *Zimmer 483 Tour* se konalo na jaře a v létě 2007. První koncert se odehrál v Praze, druhá a poslední česká zastávka byla v Ostravě. Koncerty svou úspěšností překonaly ty předchozí. Většina hal byla vyprodaná, téměř na každém koncertě bylo minimálně 10 000 lidí. Byly propracované, hrálo se na pódii se speciálním designem, na klucích byly znát větší zkušenosti a viditelně si po opadnutí nervozity užívali kontakt s publikem. Záznam koncertu v západoněmeckém Oberhausenu byl vydán už na druhém DVD (první *Leb die Sekunde* dokumentovalo koncert předchozího turné ve stejném městě). K DVD *Zimmer 483: Live in Europe* natočili všudypřítomní kameramani přílohu *The Documentary*, která nás provází cestami po turné a zážitky kluků z Tokio Hotel a zároveň se o nich můžeme dozvědět mnoho nového a zajímavého.

Obr. 16 Tom a Bill na koncertě *Zimmer 483 Tour*

4.5 Image

Při pohledu na Tokio Hotel, zvláště na dvojčata Billa s Tomem, je jasné, že s davem nesplývají. Někdo jejich vzhled obdivuje a připadá mu originální, jinému jsou k smíchu a nechápe, jak se může něco takového vůbec někomu líbit. V čem spočívá image kapely a jak vznikla?

Georg a Gustav vypadají jako úplně obyčejní kluci. Pro Georga jsou typické delší, vyžehlené vlasy, a Gustav zase málokdy odloží svoji kšiltovku, minulý rok se pustil do experimentování, a tak ho zdobí zatím jediné tetování na zádech. U Billa a Toma je to jiné. O svůj vzhled hodně dbají. Jejich image si ale rozhodně nevynutili ziskuchtiví producenti. Kořeny sahají mnohem hlouběji.

Mladí se vždy chtějí odlišovat od okolí. U Billa a Toma Kaulitzových byla tato touha zvláště velká a navíc podmíněná tím, že jako dvojčata vypadali naprosto stejně. Tom řekl Bravu ve vydání v roce 2005, číslo 37: „Chtěli jsme zdůraznit to, co nás vzájemně odlišuje a ukázat, že jsme samostatné osobnosti.“ Zhruba od devíti let, kdy se začali věnovat hudbě, se jejich vkus začal rozcházet. Tom, ač kytarista, rád poslouchá hip hop, a podle toho se taky obléká. Vytahané oblečení a baseballová kšiltovka jsou jeho nepostradatelnou součástí. Od jedenácti nosil dready v přírodní barvě, před rokem si spolu s celkovou změnou image kapely nechal obarvit vlasy na tmavě hnědou a nosí je zapletené v rasta copáncích. Dalším poznávacím znamením je piercing ve spodním rtu.

S Billem to je o něco složitější. Jeho typická vizáž vznikla v roce 2001, jak prozradil časopisu Der Spiegel ve vydání z 28. září 2005: „Od té doby, co jsem byl na jedné halloweenské party za upíra, se mi líbí tmavé oblečení, černý lak a nehty a líčení očí černou tužkou“. Na černo si také obarvil vlasy a začal si je gelovat podle stylu japonských manga komiksů. Ve dvanácti si nechal udělat piercing do obočí a ve čtrnácti následoval jeden do jazyka. O dva roky později, už při plné činnosti kapely Tokio Hotel, si nechal vytetovat její znak zezadu na krk. Tvrdí, že tetování je nakažlivé. Brzy tak přibyla velká hvězda na břichu, ke svým osmnáctým narozeninám si vytetoval na předloktí ozdobným písmem Freiheit 89, nejnovější tetování je zároveň největší- nápis Wir hören nie auf zu schreien, wir kehren um Ursprung zurück se táhne od levého podpaží až k pánvi. Zároveň často mění účesy. Vlasy si nechal dorůst a geloval si je do tvaru, který jeho fanynky nazývají dikobraz. Nedávno si nechal udělat dready, ty ale změnil na vysoký punkový účes, který si nechal zkrátit, což je jeho aktuální vzhled. Také se velmi stará o své oblečení. Dřívější rockové kostýmy s množstvím kovových ozdob vyměnil za spíš elegantnější módu. Už také pózoval pro módní časopis a zahajoval přehlídku značky Dquared2. Možná že právě jeho vizáž byla jednou z důvodů, proč má už téměř dva roky svou voskovou figurínu v muzeu Madame Tussaud v Londýně.

Obr. 17 Zpěvák Bill Kaulitz

Že svou vizáží vyvolává kapela Tokio Hotel mnoho protichůdných názorů, je jisté. Ať je to tak nebo tak, image je důležitá součást této kapely. Zaručuje totiž, že na ni těžko zapomenete a ona se tak nikdy neztratí mezi mořem jiných interpretů.

4.6 Hudební ocenění

V případě skupiny Tokio Hotel není množství a druh hudebních ocenění příliš objektivní. Protože v naprosté většině anket hlasuje veřejnost, svědčí jejich umístění více o charakteru fanoušků než o kvalitě hudby. To je další výrazný znak této skupiny. O tom, že mají kapely jako Linkin Park nebo U2 více příznivců, než Tokio Hotel, není třeba pochybovat- přesto je tito čtyři muzikanti z Německa s přehledem porázejí. Jak je to možné? Vysvětlení je jednoduché. Přestože jejich hudbu poslouchá poměrně dost lidí, není konstruována tak, aby se záměrně líbila většině, takže je tímto počet posluchačů poněkud omezen. Zároveň je ale minimum těch, kteří si jejich hudbu čas od času pustí a tím veškerý jejich zájem o tuto kapelu končí. Jednoduše- Tokio Hotel vás buď nechají chladnými, anebo jim propadnete. Ti, kteří patří do té druhé poloviny, je zbožňují. Ne nadarmo členové kapely tvrdí, že mají nejlepší fanoušky na světě. Ti jim svou přízeň dokazují všemi možnými i nemožnými způsoby. Mezi ně patří i hlasování ve všech veřejných anketách, soutěžích a hitparádách. Jakmile se na nějaké internetové stránce objeví jejich jméno spolu s několika dalšími interprety a pod nimi je tlačítko HLASUJ, rychlostí blesku se tato adresa rozšíří po všech sociálních sítích, fanoušci usedají k počítači a hlasují a hlasují. Pokud je někde

nominována skupina Tokio Hotel a nevyhraje, je to hodně zvláštní. A tak například není výjimkou, že cenu získají i v konkurenci na začátku zmíněných velikánů.

Na kontě mají tedy Tokio Hotel z těch významnějších ocenění několik německých cen Comet, udělovaných hudební televizí Viva, Echo a MTV Music Award v kategorii Nejlepší kapela, kde soupeřili třeba se skvělou skupinou Black Eyed Peas nebo novým americkým fenoménem Jonas Brothers. Mimo to získali množství zlatých a platinových desek a pravidelně jsou na prvních místech ve všech hitparádách.

Obr. 18 Kapela s nově oceněnými alby

4.7 Přichází Humanoid

Po dvou takřka bezprostředně po sobě vydaných albech si udělala skupina malou přestávku. Během ní ale vůbec nezaháleli, jen se novému CD věnovali delší dobu a v Evropě o nich nebylo moc slyšet. Jelikož většinu písní nahrávali ve studiu v Los Angeles, měli čas dosáhnout na další nelehkou metu, a sice prorazit i v Americe a stát se známými po celém světě. Není velkým překvapením, že se to podařilo, a dokonce lépe, než se dalo čekat. Zde se mohou zaradovat odpůrci globalizace- na sousední kontinent dorazila tokiománie až po bezmála čtyřech letech. Zato se ukázala ve své plné parádě. Ječící fanyanky, beznadějně vyprodané koncerty... Jako by někdo neměl dost fantazie na vlastní scénář a ukradl ten čtyři roky starý z Evropy. Úkol byl splněn a termín vydání alba se blížil.

Jestliže i na starém kontinentě byla poptávka po anglicky nazpívaných albech, pravděpodobnost, že by německé CD bylo úspěšné v Americe nebyla vysoká, a tak to nové vyšlo rovnou ve dvou jazycích. Aby byl alespoň název stejný, bylo pro něj zvolené mezinárodní slovo, Humanoid. To znázorňuje dvě věci; za prvé zájem kluků o mimozemský život a vesmír vůbec a za

druhé, protože je onen humanoid na obalu desky znázorněn jako robot s lidskou tváří, vystihuje elektronický nádech hudby.

Obr. 19 Obal alba Humanoid

To je nejvýraznější změna nejnovějšího alba, vydaného na konci roku 2009. Producenti i sami členové kapely se shodli na tom, že image mladé a rebelské kapely je poněkud ohraná. Na této desce můžeme slyšet originální spojení taneční hudby a rocku, někdy vydařené, někdy už méně. Do té první kategorie se řadí písně *Für immer jetzt* nebo *Kampf der Liebe*. Nechybí samozřejmě ani klasický úvodní koncertní song, kterým je *Komm*, stejně jako teskná balada *Zoom*, tentokrát mimořádně povedená. Veřejností nejoblíbenější je ale píseň *Lass uns laufen* s příjemnou melodií, která zní snad ještě o něco lépe v anglické verzi *World behind my wall*.

Nové album = turné- stará rovnice platila i v tomto případě. Na celosvětovém Welcome to Humanoid City Tour bylo poznat, že zájem o tuto kapelu už není tak markantní, o to víc si jej ale užili skalní fanoušci. Ty neodradily ani problémy s přepravou pódia, které například na jediné české zastávce v Praze způsobily více než tříhodinové zpoždění. To, že kdo si počká, ten se dočká, v tomto případě rozhodně platilo. Připravené bylo skvělé představení, které dokázalo, že Tokio Hotel už vůbec není nějaká teenagerská skupina odněkud z Německa. Show na koncertě je něco, co má skupina perfektně zvládnuté. Jak by taky ne, když na designu dvoupatrového pódia pracovalo několik zvukných jmen z architektonického prostředí. Koncert byl zahájen zjevením se obrovské kovové koule poseté znaky Tokio Hotel, která se pomalu rozevřela, a v dýmu se zjevili členové kapely. Nesměly chybět propracované světelné a ohnivé efekty, několik extravagantních převleků zpěváka Billa Kaulitze a na pódiu se objevila i motorka, na které se frontman vynořil

z prostoru pod pódiem. Zkrátka a dobře, koncert z toho turné, jehož poslední zastávka byla v dubnu 2010, je zážitkem na celý život.

4.8 Budoucnost

Je dost nadsazené tvrdit, že Tokio Hotel se stane nejlepší kapelou všech dob a budou hrát až do smrti, i když by si to oni i stovky tisíc jejich fanoušků určitě přáli. To, že už teď, po pěti letech v povědomí lidí, dosáhli mimořádného úspěchu, je očividné.

Bill, Tom, Georg a Gustav věnovali hudbě opravdu všechno a pro jejich fanoušky je největší odměnou, když vidí, že jim pomáhají plnit jejich sen. Zpěvák v dubnovém čísle časopisu Bravo z roku 2006 řekl: „Vždycky jsme si dělali, co jsme chtěli. Je to fakt síla, když si uvědomím, jak se náš život změnil. Ale baví nás to! I když je to mnohem náročnější, než jsem si představoval. Každý si myslí, že když je člověk hvězda, strčí mu všechno pod nos. Tak to ale vůbec není! Náš úspěch je vykoupen fakt tvrdou prací. Ale mně to za to stojí. Nechci dělat nic jiného než muziku.“

Velké plus je, že stále mají šanci hodně se zlepšit, vždyť nejstaršímu z nich je dvacet tři let. Mohou se stát poměrně slušnou kapelou celosvětového formátu. I kdyby ale zůstali na úrovni, na jaké jsou dnes, nebo se rozpadli a přestali hrát, nikdy už nikdo nesmaže stopy, které tu po sobě zanechali. Plakáty polepené zdi pokojů, kapesné utracené za desítky časopisů s jejich byt i jedinou malou fotkou, věčně vypotřebovaný černý lak na nehty, učení se nazpaměť textů všech písní, hodiny prostáté před vchodem do koncertní arény, srazy fanoušků, vyrábění plakátů na koncert, shánění každého vydaného alba a singlu, stovky poslaných dopisů bez naděje na odpověď, husí kůže, když deset tisíc lidí v hale zpívá pro fanoušky nejkrásnější píseň na světě, píseň *Durch den Monsun*, slzy i smích, radost i smutek- tohle všechno znamená být součástí tokiománie. A je to moc příjemné.

Obr. 20 Tokio Hotel

5 Závěr

Německo nepatří v České republice k nejoblíbenějším zemím. 65 let po konci druhé světové války se zase moc není čemu divit. Ano, Německo bohužel je zemí podivného muže s knírkem, stejně jako k ní patří pupkatí chlápci s púllitrem v ruce a chorobná posedlost řádem a pořádkem (vždyť přeci Ordnung muss sein!).

Také je to ale země ohromně bohaté kultury, ve které si každý může najít, co je mu libo. Pro ty, kterým je blízká hudba, byla určena i tato práce. Doufám, že obohatila jejich přehled zvláště o aktuální dění na německém hudebním poli.

A proč zrovna na tom německém? Je třeba si uvědomit, že přes některé strasti Česko i naše západní sousedy výrazně poznamenaly stovky let společného soužití a vzájemného vlivu. Německá kultura je jedna z nám nejbližších. Tím, že ji poznáme, můžeme zjistit i něco o nás samotných.

Literatura

knihy:

SCHEUNEMANN, J: *Berlín TOP10*. Praha: Ikar, 2002

MIHULE, J., POLEDŇÁK, I., MAŠLAŇ, P: *Hudební výchova*. Praha: Fortuna, 1997

ŠTÁHLAVSKÝ, D: *Německo mezi řády*. Praha: Radioservis, 2006

BARDONG M., DEMMLER, H., PFARR, CH: *Lexikon des deutschen Schlagers*. Offenburg: Edition Louis, 1992

MYNARIK, L: *Německé reálie*. Dubicko: Infoa, 2006

FUCHS-GAMBÖCK, M., SCHATZ, T: *Tokio Hotel- Křič, jak jen dokážeš*. Brno: Books4you, 2006

články z časopisů:

HOROVÁ, I: Tokio Hotel. *Hurra!*. 2006, ročník 15, č. 1-2, s. 26-27

HOROVÁ, I: Silbermond. *Hurra!*. 2009, ročník 17, č. 6, s. 13

HOROVÁ, I: Musik, Idole, Familie; Tokio-Hote-Star Bill Kaulitz. *Hurra!*. 2010, ročník 18, č. 7, s.6

webové stránky:

<http://www.goethe.de/lhr/prj/mpx/csindex.htm>. [2010-05-24]

<http://www.thatphillysound.com>. [2010-05-24]

<http://zivotopis.osobnosti.cz/nena.php>. [2010-05-26]

http://www.loveparade.de/loveparade_lineup_2010.html. [2010-05-29]

<http://www.peterfox.de/>. [2010-05-29]

<http://www.miarockt.de/1/Homepage>. [2010-05-29]

<http://www.silbermond.de/>. [2010-06-02]

<http://o-skupine.hudebniskupiny.cz/silbermond>. [2010-06-02]

<http://www.rammstein.de/>. [2010-06-03]

<http://www.diefantastischenvier.de/INFO.5.0.html>. [2010-06-04]

<http://www.partyzone-berlin.de/>. [2010-06-06]

<http://www.blumfeld.de/biografie.html>. [2010-06-07]

<http://www.tokiohotel.com/de/#dates/>. [2010-06-12]